

Nazivi ugoditeljskih objekata u Bibinjama

Sikirić, Monika

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:824380>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-09**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zadru

Odjel za turizam i komunikacijske znanosti

Stručni prijediplomski studij

Kultura i turizam

Monika Sikirić

Nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama

Završni rad

Zadar, 2024.

Sveučilište u Zadru
Odjel za turizam i komunikacijske znanosti
Sveučilišni prijediplomski studij
Kultura i turizam

Nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama

Završni rad

Student/ica:
Monika Sikirić

Mentor/ica:
Dr. sc. Marijana Fabijanić

Zadar, 2024.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Monika Sikirić**, ovime izjavljujem da je moj **završni** rad pod naslovom **Nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 28. veljače 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. BIBINJE	3
2.1. Kratka povijest i kulturna baština Bibinja	3
2.2. Gospodarstvo nekad i danas	4
2.3. Turizam u Bibinjama	4
2.4. Bibinjski govor	5
3. JEZIČNI KRAJOLIK	7
3.1. Jezični krajolik Bibinja.....	7
3.2. Bibinjski toponimi	9
4. UGOSTITELJSKA PONUDA BIBINJA	10
4.1. Nazivi smještajnih objekata u Bibinjama.....	10
4.2. Nazivi objekata za prehranu u Bibinjama	13
4.3. Povezanost naziva i objekta	14
5. STAVOVI VLASNIKA OBJEKATA O ULOZI NAZIVA UGOSTITELJSKOG OBJEKTA 20	
5.1. Kategorizacija ispitanika po spolu.....	20
5.2. Kategorizacija ispitanika po dobi	20
5.3. Posjedovanje ugostiteljskog objekta prema Pravilniku o klasifikaciji, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata	21
5.4. Motivacija kod odabira imena ugostiteljskog objekta.....	22
5.5. Inspiracija za ime ugostiteljskog objekta	23
5.6. Relevantnost imena za dolazak gosta te ostalih čimbenika presudnih za posjet.....	24
6. ZAKLJUČAK	26
SAŽETAK	28
SUMMARY	29
LITERATURA	30
POPIS TABLICA	31
POPIS ILUSTRACIJA	31
POPIS KRATICA	32
PRILOZI	33
ANKETNI UPITNIK	35
ŽIVOTOPIS	38

1. UVOD

Predmet istraživanja ovog završnog rada su nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama, njihovo značenje, porijeklo i relevantnost imena pri odabiru i posjetu lokacije. Ciljevi rada su utvrditi povezanost naziva i ugostiteljskog objekta, zastupljenost stranih riječi i posuđenica, dijalektizama i bibinjskih toponima u nazivima ugostiteljskih objekata, te ispitati koliko je važan izbor naziva za ugostiteljski objekt. Znanstvene metode koje su u radu korištene su deskriptivna metoda, kvantitativna i kvalitativna analiza, anketa te sinteza. Deskriptivnom metodom i kvalitativnom analizom objašnjeni su nazivi ugostiteljskih objekata s obzirom na njihovo porijeklo i motivaciju. Sastavni dio rada je nekoliko fotografija koje ilustriraju analizirane nazive. Kvantitativnom analizom utvrđen je broj naziva ugostiteljskih objekata u Bibinjama, razvrstanih prema vrsti objekta. Korištenjem anketnog upitnika dobiveni su podaci o stavovima vlasnika ugostiteljskih objekata o ovoj temi. Sintezom su sažeti rezultati istraživanja, teorijski dio spojio se s istraživačkim dijelom što je dovelo do krajnjih rezultata.

U prvom poglavlju ukratko je opisano mjesto Bibinje danas i kroz povijest, geografske značajke, kultura, gospodarstvo i turizam te specifične značajke bibinjskog govora. Drugo poglavlje sadrži kratak osvrt na jezični krajolik i tragove jezičnih dodira u jezičnom krajoliku. U trećem poglavlju predstavljen je korpus ovog rada, nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama obrađeni su kvantitativno i kvalitativno, te su podijeljeni prema vrsti objekta, porijeklu i motivaciji naziva. Četvrto poglavlje čine rezultati anketnog upitnika koji je proveden s vlasnicima ugostiteljskih objekata u Bibinjama u svrhu istraživanja njihovih stavova i relevantnih podataka o nazivima objekata koje posjeduju. Posljednje poglavlje je sinteza prikupljenih podataka u kojem je dat kratak osvrt na provedeno istraživanje te se sjedinjenjem dobivenih rezultata došlo do nekoliko zaključnih tvrdnji.

2. BIBINJE

Bibinje je naselje smješteno 6 kilometara jugoistočno od grada Zadra, a obuhvaća obalno područje, brdo Sasavac i Bibinjsko polje, ukupne površine od oko 13 km². Općina bilježi stalan demografski rast, uz relativno mlado stanovništvo veća je i stopa fertiliteta, a česta su i doseljavanja, poglavito bibinjskih zetova. Na području Općine Bibinje 2011. godine živjelo je oko 3.985 stanovnika (Bralić i Gverić 2022: 82), a prema Popisu stanovništva iz 2021., ova općina broji 3.962 stanovnika (Državni zavod za statistiku - Objavljeni konačni rezultati Popisa 2021. (gov.hr)).

2.1. Kratka povijest i kulturna baština Bibinja

Rimski patricij imena Vibius ili Bibius na području bibinjskog poluotočica imao je svoj posjed s ljetnikovcem. Po njemu se taj lokalitet nazvao Bibanum. Šindija (2003: 3) navodi da se „taj naziv spominje u knjigama prvi put 1214. godine, dakle u ranom srednjem vijeku. Kasnije se to ime slavenizacijom, a poslije i kroatizacijom, mijenja u Bibinje. Potrebno je ovdje spomenuti da se za vrijeme talijanske okupacije u Drugom svjetskom ratu Bibinje zvalo Bibano“.

Za vrijeme turskih osvajanja cijelo stanovništvo Bibinja bilo je koncentrirano na poluotočiću koje se danas naziva Staro selo, a kasnije se povećanjem obitelji i nedostatkom prostora stanovništvo raseljavalo na okolne lokacije koje se nazivaju Torovi. Najstarija crkva Glavosjeka Sv. Ivana u Bibinjama sagrađena je u 12. stoljeću na krajnjem jugoistoku Bibinja, u Puntiću. Na poluotoku, staroj povijesnoj jezgri, nalaze se crkva Rođenja Sv. Ivana Krstitelja iz 15. stoljeća, te crkva Sv. Roka, zaštitnika mjesta, iz 17. stoljeća. Raspadom Austro-Ugarske Zadar je 1918. godine okupirala Italija, a Bibinje su pripale Kraljevini SHS. Početkom Drugog svjetskog rata, u Travanjskom ratu 1941. na Bibinje su iz talijanskih aviona bačene bombe koje su usmratile petnaest ljudi, a velika većina bila su djeca. Taj se događaj i danas prepričava jer mjesto ne pamti veću tragediju.

U Bibinjama od 1955. godine djeluje Kulturno-umjetničko društvo „Ivan Goran Kovačić“ sa dramskom i folklornom sekcijom koji je pridonio promidžbi Bibinja po Hrvatskoj ali i u inozemstvu. Čuva se i tradicija dalmatinskog klapskog pjevanja kroz mušku klapu „Bibinje“ i žensku „Garofuli“. U ljeto 1977. godine na Trgu Sri sela održan je prvi susret dalmatinskih

klapa „Raspivano Bibinje“, te od tada svake godine u srpnju upotpunjuje kulturnu ponudu mjesta.

2.2. Gospodarstvo nekad i danas

Kontinuiranoj višestoljetnoj naseljenosti Bibinja pridonijela je blizina grada Zadra i plodno tlo Bibinjskog polja koje je nekad stanovnicima bilo izvor hrane i prihoda. Upravo je zemljoradnja spriječila raseljavanje i omogućila život u ovom malom priobalnom mjestu u vrijeme kada je turizam za Bibinje bio nepoznat pojam. U drugoj polovici 19. stoljeća osnovna grana gospodarstva bila je poljoprivreda, no uvelike je ovisila o količini oborina. To su razdoblje karakterizirale česte suše, što je za posljedicu imalo propale urode, a s tim i pothranjenost stanovništva. Najzastupljenija je bila proizvodnja grožđa za vino, žita (ječma), kukuruza, krumpira i suhih smokava.

Danas se rijetki bave stočarstvom, ali se i dalje čuva tradicija sadnje maslina i uzgoja vinove loze. Turizam je postao dominantna gospodarska grana, a često se među mještanima može čuti kako „ne postoji kuća koja nema bar jedan apartman“. Ugostiteljsku ponudu u Bibinjama pruža nekoliko restorana te velik broj caffè bar-ova.

2.3. Turizam u Bibinjama

Turizam se u Bibinjama počeo razvijati tek krajem 80-ih godina prošlog stoljeća. „Godine 1987. zabilježen je prvi vrhunac u turističkom razvoju Bibinja s više od 4 000 dolazaka i gotovo 40 000 noćenja što se poklapa s najuspješnijom turističkom sezonom u Hrvatskoj dotad“ (Bralić, Gverić 2022: 374). Tijekom Domovinskog rata turizam u Bibinjama je iščeznuo, a značajnijeg porasta broja turista nije bilo do 2002. godine. U 2016. godini, prema Braliću i Gveriću (2022: 374) „zabilježeno je više od 25 000 dolazaka s 183 000 noćenja“, što je najviše u novije vrijeme.

Povoljan geografski položaj na morskoj obali, blizina grada Zadra, zračne luke i marine „Dalmacija“ te dobra prometna povezanost čine odlične uvjete za gospodarski napredak Bibinja, pa tako i razvoj turizma. Šljunčane plaže s borovim šumama su uz ugodnu sredozemnu klimu pridonijele razvoju sezonskog kupališnog turizma. Većina turističkog prometa u Bibinjama odvija se u srpnju i kolovozu. Tijekom ljeta odvijaju se i najznačajnija kulturna,

sportska, zabavna i gastronomska događanja: susret klapa Raspivano Bibinje, Fešta sv. Roka, ulična utrka Bibinje Summer Run i gastro manifestacija Bibinjski kogo (Događanja - Visit Bibinje, Hrvatska <https://www.visitbibinje.com/>, 22.2.2024.).

Što se tiče nedostataka bibinjskog turizma, uz sezonalnost, turistička ponuda je nedovoljno diversificirana. Obogaćenjem trenutne turističke ponude i razvojem specifičnih oblika turizma smještajni kapaciteti mogli bi se popunjavati i u predsezoni i postsezoni.

Bibinje, malo dalmatinsko mjesto koje njeguje tradiciju i čuva običaje posjetiteljima može ponuditi sasvim novo iskustvo doživljaja autentične kulture i afirmirati se kao destinacija za ljubitelje etnologije i vjerskih običaja. Procesija za Veliki petak s paljenjem vatre oko uvale Jaz i Starog sela, posjetiteljima nudi iskustvo sudjelovanja u istoj, te otkriva višestoljetnu kršćansku tradiciju. Isto predstavlja i običaj „Koleda na Stipanju“, s molitvom okupljenih oko vatre na blagdan Sv. Stjepana. Osim toga, posjetiteljima se može ponuditi i sudjelovanje u branju maslina, ribarenju, svemu onome što se mještanima može činiti rutinski, njima je novi i jedinstven doživljaj. Pri tome bi se svakako trebalo voditi računa o održivom razvoju, u suprotnom, turizam može imati negativan utjecaj na okoliš.

2.4. Bibinjski govor

Bibinjski govor je čakavski i pripada „južnočakavskom ili ikavsko-čakavskom dijalektu čakavskoga narječja i to obalnim govorima toga dijalekta“ (Šimunić 2013: 19), iako su vidljivi štokavizacija i sve jači utjecaj standardnog hrvatskog jezika na govor mještana. Najviše tragova čakavskog dijalekta ostalo je u naglasku bibinjskog govora. Kroz povijest, dodiri sa ravnokotarskim štokavskim i otočkim čakavskim, prvenstveno kroz trgovinu, doveli su do dijalektnog prožimanja, no prevladao je utjecaj zaleđa jer je sličniji književnom jeziku koji se uči u školi. Odmakom od težačkog rada i „starinskog“ načina života, polako nestaju i nazivi vezani uz iste. No, Šimunić (2013: 6) smatra da „to nije nestajanje bibinjskoga govora, stare se riječi zamjenjuju novima sukladno suvremenom načinu života, potrebama, radu, sredstvima rada, sve je više dosada nepoznatih predmeta“.

Jedno od obilježja bibinjskog govora su romanizmi, leksemi romanskog podrijetla preuzeti zahvaljujući romansko-slavenskim jezičnim kontaktima. Posuđenice koje je bibinjski govor preuzeo tijekom vremena su se prilagodile njegovim obilježjima. Romansko-slavska jezična prožimanja rezultat su geografske blizine ovih dvaju područja i povijesnih, političkih,

trgovačkih i kulturnih veza, osobito u razdoblju kada je Zadar bio pod mletačkom upravom i kasnije Kraljevinom Italijom, što je na susjedno mjesto Bibinje ostavilo traga, prvenstveno u govoru. Među nazivima vezanim za kuću i okućnicu riječi romanskog podrijetla su npr. *funestra* „prozor“ (RBG 237), *đardin* „uređeni vrt“ (RBG 222), *kamara* „spavaća soba“ (RBG 300), *kontrine* „zavjese“ (RBG 322), *kušin* „jastuk“ (RBG 345), *kužina* „kuhinja“ (RBG 346), *taraca* „terasa“ (RBG), a među nazivima hrane, namirnica, pića i posuđa su npr. *bevanda* „vino i voda“ (RBG 143), *bićerin* „čašica“, *pijat* „tanjur“ (RBG 492), *spiza* „hrana“ (RBG 643), *manestra* „tjestenina“ (RBG 376) i dr.

3. JEZIČNI KRAJOLIK

Pod pojmom jezični krajolik podrazumijeva se skup svih natpisa u nekoj sredini. Odnosi se na pisani jezik u javnom prostoru (Oštarić 2022: 57) i uključuje službene natpise na državnim institucijama kao i na one u privatnom sektoru. Osim toga, obuhvaća i cestovne znakove, reklame, tekstualne grafite, ali i privatne natpise. Tema ovog rada je samo jedan mali dio jezičnog krajolika mjesta Bibinja, nazivi ugostiteljskih objekata. Kratkim osvrtom na ostali dio jezičnog krajolika pobliže će se opisati jezični identitet ove sredine.

3.1. Jezični krajolik Bibinja

Promatranjem imena bibinjskih ulica, uočava se korištenje mikrotoponima koji govore o nekadašnjoj funkciji i izgledu prostora (npr. Jamine, Među vrtlin, Put donje vode), isticanje kulturne baštine (npr. Put samostana sv. Marije, Obala kraljice Jelene) i čuvanje sjećanja na najnoviju povijest (npr. Trg dr. Franje Tuđmana) koja uključuju imena poginulih branitelja (npr. Ulica Zvonimira Sikirića, Obala Alfreda Lisice).

Slika 1: Naziv ulice Jamine

Izvor: vlastita arhiva, veljača 2024.

Nastanak toponima Jamine objasnio je Šimunić (RBG 289, s.v. *jamine*): „*Tamo na jugo od Padrel iza Sikirića vograde, bilo je puno jam, bilo da su od vađenja kamenja oli nastale na drugi način, pa je i ostaja naziv Jamine za ti dija uz more*“.

Slika 2: Naziv ulice Među vrtlin

Izvor: vlastita arhiva, veljača 2024.

U pogledu suvremenih tekstualnih grafita kao dijela jezičnog krajolika najzastupljeniji su murali kojima dominiraju dvije teme: omiljeni nogometni klub (Hajduk) i poginuli bibinjski branitelji.

Slika 3: Mural poginulom bibinjskom branitelju

Izvor: vlastita arhiva, veljača 2024.

3.2. Bibinjski toponimi

Bibinjski toponimi vezani su za „prirodnu osnovu prostora, prevladavajuće društveno-gospodarske aktivnosti (ponajprije poljoprivredu) i s tim u vezi kulturni krajolik koji su Bibinjci oblikovali stoljećima“ (Bralić, Gverić 2022: 100). S obzirom da su Bibinjci oduvijek bili poljodjelci, do danas su sačuvani toponimi usko vezani za njive (oranice), odnosno za njihovu plodnost, način obrade i veličinu (npr. Široko, Crljenica). Dvije ulice nose nazive nekadašnjih gospodarskih aktivnosti koje su obilježile život Bibinjaca: Ulica bibinjskih mlikaric, posvećena ženama koje su svakodnevno pješice odlazile u Zadar prodavati domaće mlijeko; te Težački put koji naglašava nekadašnji mukotrpan rad bibinjskih seljaka.

Promatrajući bibinjske toponime, uočavaju se romanizmi *kantun*, *banj*, *puntica* i *vala* u sljedećim nazivima: *Badraka kantun* „okupljalište starijih Bibinjaca uz kuću Badrakovih na trgu Srisela“ (RBG 133), *Banj* „naziv uvalice u predjelu Lipavuske na sjeverozapadnoj strani mjesta“ (RBG 137), *Puntica kod Cunfov* (RBG 578), *Vala* „naziv za središnju mjesnu uvalu“ (RBG 764).

4. UGOSTITELJSKA PONUDA BIBINJA

Prema Pravilniku o klasifikaciji, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1993_09_87_1696.html), iste dijelimo na objekte za smještaj i objekte za prehranu. Ugostiteljska ponuda u Bibinjama bogatija je smještajnim objektima, prvenstveno zbog velikog broja turističkih apartmana. Tijekom studenog 2023. godine u Bibinjama je popisano 24 naziva prehrambenih objekata. Podacima dostupnim na web stranici Turističke zajednice općine Bibinje ([Visit Bibinje, apartmani, sobe, privatni smještaj - Bibinje Hrvatska \(visitbibinjetravel.com\)](http://VisitBibinje.apartmani.sobe.privatni.smjestaj-Bibinje.Hrvatska.visitbibinjetravel.com)), dodani su nazivi smještajnih objekata koje je autorica kroz isto razdoblje prikupila na terenu i fotografirala nekoliko primjera. S obzirom na to da je moguće da se nazivi ugostiteljskih objekata izmijene, uz svaku fotografiju navedeno je vrijeme fotografiranja. Ovim istraživanjem obuhvaćeni su nazivi svih ugostiteljskih objekata za prehranu u Bibinjama i dio naziva smještajnih objekata jer nisu svi nazivi istaknuti u jezičnom krajoliku Bibinja, niti se svi oglašavaju na službenoj stranici Turističke zajednice. Analizom dijela naziva objekata može se dobiti približan uvid u stanje i uočiti određene trendove prisutne u imenovanju ugostiteljskih objekata. U analizi naziva ugostiteljskih objekata promatra se jesu li u njima prisutne strane riječi, dijalektizmi i bibinjski toponimi. Osim toga, nazivi ugostiteljskih objekata podijeljeni su s obzirom na sadržaj odnosno motivaciju za njihov odabir.

4.1. Nazivi smještajnih objekata u Bibinjama

Prikupljeni nazivi ugostiteljskih objekata razvrstani su prema vrsti objekata (tablica 1). Od ukupnog broja naziva smještajnih objekata u Bibinjama većinu čine nazivi turističkih apartmana, bilo samostalnih ili više njih kao dio cjeline. Sva tri naziva turističkih apartmana najviše kategorije sadrže engleske termine *boutique apartment*, *boutique residence*, *resort*. Korištenje engleske terminologije uočeno je kod imena studio apartmana i prestižnih stambenih objekata privatnih iznajmljivača, turističkih apartmana unutar jedne cjeline, koji posljednjih desetak godina upotpunjuju turističku ponudu Bibinja (Luxury Home Polo, O'live Residence – designer suite) te u imenima apartmana (Modern Apartment Kristina, Luxury Apartments Sikirić, Sun & Salt Apartments). U nazivima smještajnih objekata u kategoriji soba, kuća za odmor, kamp i pansion nije uočeno korištenje engleskih termina, osim kod naziva kuće za

odmor Skyfall. Hrvatski naziv „dvori“ koji asocira na dvorski ugođaj i raskoš, a istovremeno ističe autohtonost, uključen je u ime dva objekta apartmanskog tipa (Krivini Dvori, Matini Dvori) i jednog kampa (Maslinovi dvori).

Tablica 1: Smještajni objekti u Bibinjama

Vrsta smještajnog objekta	Ukupan broj:	Nazivi:
apartman	91	AB – Apartmani Brigitte, Anđelka, Andrija, Anita, Anka Maruna, Azzuro, Bernardica Vince, Bibi, Apartmani Bibinje, Boutique Apartments Ad Astra, Boutique Residence Cosmopolis, Branko, Christine, Dado, Dalmatia Infinity, Dika, Divna, Dona, Ela, Emi, Evelin, Floyd, Fortuna, FourM, Fresca, Gordana, G&M, Hakuna Matata, Harbor, Ivan, Ivana, Jiran, Jurčić, Karla, Karmen Fox-Ivnik, Katica, Klara, Komar, Kosalec, Krivini Dvori, Lavanda, Leona, Lomaro, L&V, Lucija i Lara, Marijana, Mari-Lea, Marija Dadić, Marija, Matić, Matini Dvori, Mate, Milka, Milo, Mira, Mirjana, Misel, Modern Apartment Kristina, Moli, Monika, Nada, Neja, Nika i Karla, Niko, Noa's Garden, Olive Tree, Oleander, Olea, Patrik, Puzek, Sara, Sea Dream, La Perla, Luxury Apartments Sikirić, Luxury Home Polo, Nika, O'live Residence – designer suits, Sofia, Sun & Salt Apartments, Sunset, Sunset Apartment Padrele, Sunshine, Šime, Šindija, Tia, Tindorf, Tomislav, Vajda, Veseli, Vito, Zvonko
studio apartman	5	Angela, Antica Matijaščić, Estella, Samardžija, Skočić
soba	2	Bepo, Marijana
kuća za odmor	2	Sagunica, Skyfall

pansion	1	Kardum
kamp	3	Dido, Maslinovi dvori, Matea

Podaci prema: terenskom istraživanju autorice i uvidu u web stranicu Turističke zajednice općine Bibinje [Visit Bibinje, apartmani, sobe, privatni smještaj - Bibinje Hrvatska \(visitbibinjetravel.com\)](https://www.visitbibinje.hr/)

Osim turističkih termina, imena smještajnih objekata sadrže engleske riječi kao što su: *dream* „san“, *harbor* „luka“, *garden* „vrt“, *infinity* „beskraj“, *oleander* „oleandar“, *olive tree* „stablo masline“, *sea* „more“, *sun* „sunce“, *salt* „sol“, *sunset* „zalazak sunca“, *sunshine* „sunčev sjaj“. Znatno manje je riječi iz ostalih jezika. Talijanske riječi u analiziranim nazivima su: *fortuna* „sreća“, *fresca* „svježa“ i *la perla* „biser“. Kod dva naziva uočava se razlika u ortografiji u odnosu na standardni talijanski jezik. To su: Azzuro, formiran prema tal. *azzurro* „plav“ i Dona prema tal. *donna* „žena“. Izraz Hakuna Matata, prisutan u imenu jednog ugostiteljskog objekta, na jeziku svahili¹, predstavlja frazu koja označava bezbrižan život, život bez pravila i odgovornosti. Ovim nazivom želi se poslati poruka da su glavna obilježja smještajnog objekta opuštena atmosfera i ugodan odmor.

Naziv Boutique Apartments Ad Astra sastavljen je od engleskih i latinskih riječi. Lat. *ad astra* mogao bi se odnositi na drugi dio lat. izraza *Sic itur ad astra* „Tako se ide k zvijezdama“) (<https://jezikoslovac.com/search.php?words=sic>) ili *Per aspera ad astra* „Preko trnja do zvijezda“ ([per aspera ad astra – Hrvatska enciklopedija](https://www.enciklopedija.hr/clanak/svahili)).

Slika 4: Naziv smještajnog objekta Dalmatia Infinity

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

¹ Govori se u istočnom dijelu Afrike, a kao službeni jezik koristi se u nekoliko zemalja, npr. u Tanzaniji (<https://www.enciklopedija.hr/clanak/svahili>, pristupljeno 28.1.2024.)

4.2. Nazivi objekata za prehranu u Bibinjama

Turistička ponuda u Bibinjama kroz gastronomiju goste upoznaje s autohtonim delicijama, kao što su crna valjana manestra (tjestenina) na sipi – *manestrin* ili jela pod cripnjom (pekrom). Jela koja se pripremaju na tradicionalan način kao dio gastronomske kulture, u ponudi su u devet restorana. Njihovi nazivi su: Zvonimir, Pumpurela, Konoba u Ribara, Ribar Jere, Torkul, Roko, Goran, Domestic di Jaz, te Berekin. U mjestu sezonski posluje i jedan objekt brze prehrane naziva Dora te slastičarna Bibinje koja kroz cijelu godinu već desetljećima u ponudi ima najfinije kolače i sladolede.

Neizostavan dio ugostiteljske ponude čine i trinaest *caffè* bar-ova, a njihovi nazivi su Amfora, Bibano, Centar, Taline, Sela Vrata, Cvita, Dani, El Amigo, Kogo, Kraj Punte, Puntarožica, Puntica i Sagunica. Većina njih je sezonski orijentirana, pa su samo četiri *caffè* bar-a otvorena kroz cijelu godinu.

U analiziranim nazivima ugostiteljskih objekata za prehranu nisu korištene engleske riječi. Od stranih riječi prisutne su po jedna na talijanskom i na španjolskom jeziku: tal. *domestico* „sluga, poslužitelj, momak“ i španj. *amigo* „prijatelj“.

Naziv Berekin sadrži romanizam berekin (RBG 142) koji potječe od tal. *birichino* „netašan dječak; deran, obješenjak, vragolan“ (<https://jezikoslovac.com/word/rb4z>).

Slika 5.: Naziv restorana Berekin

Izvor: vlastita arhiva, veljača 2024.

4.3. Povezanost naziva i objekta

Osim utvrđivanja prisutnosti riječi iz stranih jezika i iz bibinjskog govora u nazivima ugostiteljskih objekata u Bibinjama, u radu se istražuje i njihovo značenje i povezanost imena objekta s nekim od njegovih obilježja (položaj, vlasnik, ponuda, kvaliteta i sl.). Za potrebe kvalitativne analize prikupljeni nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama podijeljeni su prema motivaciji. U podjeli naziva prema motivaciji primijenjena je klasifikacija Laure Šakaja u radu „Arbor mundi u nazivima ugostiteljskih objekata“. Autorica navodi tri sljedeće kategorije:

1. Nazivi koji govore malo ili ništa

Davatelji naziva u ovoj kategoriji se najviše baziraju na zvučnosti, a značenje naziva najčešće poznaju samo oni. Tu ubrajamo skraćenice i vlastita imena. Na primjeru Bibinja ovdje pripadaju nazivi smještajnih objekata G&M, L&V, Lomaro (početni slogovi imena triju članova obitelji), FourM (početna slova imena četiri člana obitelji). Nazivi koji sadrže antroponim najčešće uključuju samo osobno ime ili samo prezime (npr. Jurčić, Kardum, Matić, Samardžija, Sikirić, Skočić, Šindija), a rjeđe puno ime i prezime (npr. Anka Maruna, Bernardica Vince, Karmen Fox-Ivnik, Marija Dadić) ili nadimak (npr. Dado). U skupini naziva s osobnim imenom dominiraju domaća imena (npr. Anđelka, Andrija, Anita, Branko, Divna, Gordana, Ivan, Ivana, Katica, Marija, Mate, Milka, Milo, Mira, Mirjana, Nada, Šime, Tomislav, Zvonko) u odnosu na internacionalna (npr. Ela, Karla, Klara, Monika, Patrik, Sara) i strana imena (npr. Brigitte, Christine, Evelin, Sofia, Vito).

U ovoj kategoriji poseban naglasak ide na naziv kuće za odmor i caffe bar-a Sagunica, koji nema nikakvo značenje već je proizvod dječje mašte što je potvrđeno u razgovoru autorice s vlasnicom objekta.

2. Nazivi u kojima se u simboličkoj formi prenosi konkretna informacija

Nazivi često imaju određenu simboliku koja se prilagođava identitetu konzumenata. Mogu se podijeliti na dvije vrste:

a) nazivi koji sadrže informaciju o vrsti ponude

Naziv restorana Konoba u Ribara sugerira da je gastronomska ponuda bazirana na morskim delicijama.

Slika 6: Naziv restorana Konoba u Ribara

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

b) nazivi koji sadrže informaciju o lokaciji objekta

Ovoj grupi pripadaju nazivi objekata koji su povezani s njegovim položajem, npr. caffe bar Centar koji se nalazi na Trgu dr. Franje Tuđmana, te nazivi koji sadrže toponime, npr. Apartmani Bibinje, caffe bar Bibano. Kako je ranije u poglavlju o povijesti mjesta Bibinje navedeno, Bibano je naziv iz vremena talijanske okupacije u Drugom svjetskom ratu. Bibinjski mikrotoponimi se susreću prvenstveno u nazivima ugostiteljskih objekata za prehranu. Izdvojeno ih je nekoliko:

Caffe bar-ovi Kraj Punte, Puntica i Puntarožica

Iako se nalaze na tri različite lokacije, sva tri ugostiteljska objekta se nalaze na punti, što je, prema Šimuniću (RBG 578), „rt, oštija izbočina kopna u more“. Po svojim lokacijama su i dobili nazive. Caffe bar Puntarožica se nalazi na istoimenoj plaži. Kako navode Bralić i Gverić (2022: 93) „Punta na jugoistočnom dijelu bibinjskoga obalnog pojasa imenski pokriva poluotočić dok je sam rt na jugoistočnom kraju toga poluotočića imenovan oronimom Na kraj punte“.

Slika 7: Naziv caffe bar-a Puntica

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

Caffe bar Taline

Šimunić u svom rječniku (RBG 709) navodi da su Taline „mjesna prometnica, obalni pojas oko središnje uvale Jaz“. Predstavljaju glavnu bibinjsku šetnicu koja je u ljetnim mjesecima središte raznih gastro manifestacija. Šimunić u istom izvoru objašnjava da je *tal* „valovita, bregovita površina pijeska u plićaku, koju naprave morski valovi“ i dodaje „*od tih talov dolazi i naziv Taline*“ (RBG 709). S obzirom da se spomenuti caffe bar nalazi na sredini istoimene uvale, jasno je da je naziv dobio po lokaciji.

Caffe bar Sela Vrata

Naziv ovog ugostiteljskog objekta također je vezan uz lokaciju, jer se nalazi na mjesnom Trgu Sri sela na kojem su se nekada nalazila vrata obrambenog zida. Ta vrata su postojala do sredine prošlog stoljeća, a uklonjena su kad se na tom mjestu gradila uljara (RBG 620). Za razliku od naziva ugostiteljskog objekta u kojem su sastavnice toponima napisane razdvojeno, Šimunić bilježi *Selavrata*, i opisuje kao omiljeno okupljalište mještana. Ovaj naziv ugostiteljskog objekta sadrži informaciju o materijalnoj baštini koja nije više prisutna u prostoru a sačuvana je u mikrotoponimu.

Domestico di Jaz

Restoran koji je preko trideset godina nosio naziv Jaz, dolaskom mlađih generacija u potpunosti je renoviran i promijenjen mu je naziv. Domestico di Jaz inovativno je rješenje u kojem su spojeni toponim i romanski element. Restoran se nalazi na obali plitke morske uvale Jaz s pješčanim, ali i muljevitim dnom. Jaz je prema Braliću i Gveriću (2002: 93) „važan dio bibinjskoga jezičnog krajolika zbog velikog značenja hidrografskih objekata u životu bibinjske zajednice“.

Slika 8: Naziv restorana Domestico di Jaz

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

Šimunić (RBG 291) bilježi tri značenja hidronima *jaz*: „kanal kojim protječe, odvodi se voda“, „velika lokva, površina poplavljena vodom“, „plitka morska uvala s pješčanim, a dijelom muljevitim dnom“. Iz istog izvora saznaje se da su u Bibinjama postojala tri jaza: „*Jaz kod Sikiriča doca i Lipavuske zatrpan je četrdeset i sedme kad se gradila cesta, Prlina jaz u Puntin nasut je osandeset i neke kad se gradila marina, a još nan je ostaja vi Jaz u Selu*“.

Restoran Pumpurela

Naziv ovog restorana koji se nalazi na samom kraju bibinjskog Starog sela, je romanizam koji u svom rječniku Šimunić (2013: 578) objašnjava kao „kameni nasip pod površinom mora na krajnjem sjeverozapadnom dijelu Staroga sela, poluotočica, kao početak gradnje lukobrana“. Dakle, opća imenica koja označava nasip u moru za lukobran postao je toponim. Vlasnici restorana odabrali su ga za ime ugostiteljskog objekta prema lokaciji na kojoj se nalazi.

Slika 9: Naziv restorana Pumpurela

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

3. Nazivi koji sadrže metafore

Šakaja ističe i koncept „Moje malo mjesto“ kod naziva ugostiteljskih objekata, čime se izborom naziva kod konzumenata nastoji probuditi osjećaj prisnosti, sigurnosti i pripadanja

određenoj lokalnoj zajednici. Evociranjem sentimentalne vezanosti stvara se atmosfera topofilije.

Caffe bar Kogo

U bibinjskom govoru sačuvan je romanizam *kogo* „kuhar“ (RBG 317). Iako naziv ovog ugostiteljskog objekta sugerira motivaciju u gastronomiji, on je povezan s vlasnicima koji su u Bibinjama poznati pod nadimkom „Kuvari“, pa se može reći da tu naziv priča priču o vlasnicima, pogotovo lokalnom stanovništvu.

Ribar Jere

Ovaj restoran ime je dobio po svom vlasniku, mještaninu Jeri Sikiriću koji je cijeli svoj život proveo kao ribar. Bogata gastronomska ponuda bazira se prvenstveno na ribljim delicijama koje ribar Jere netom prije pripremanja ulovi u moru. On je ikona restorana ali i samog mjesta Bibinje, pa se može reći da i kod ovog ugostiteljskog objekta naziv priča priču.

Restoran Torkul

Šimunić detaljno objašnjava značenje romanizma *torkuja* (var. *torkul*) „veliki željezni tijesak, preša u obliku tave, na stalku odnosno nogarima, u sredini s debljom uspravno usađenom željeznom šipkom s navojima, po kojima se okretanjem posebnoga ključa s dvije ručke diže i spušta, opsegom manja od tave, kružna željezna ploča, kojom se tiješti drop radi dobivanja vinskoga octa, kvasine“ (RBG 724). Tu bi se moglo reći da naziv budi osjećaj prisnosti, jer se među lokalnim stanovništvom povezuje s jednom bibinjskom obitelji, a na to se i sam Šimunić (2013: 724) osvrnuo navodeći da „Sikirići, zvani Krivinovi, svon su kafiću na Talinan dali ime Torkul i sa strane stolov mekli su svoj stari torkul“.

Slika 10: Naziv restorana Torkul

Izvor: vlastita arhiva, studeni 2023.

Motivaciju svih naziva ugostiteljskih objekata koji su predmet ove analize nije moguće uvrstiti u podjelu Laure Šakaje, pa su neki od njih u opisani nastavku. Motivi pojedinih naziva vezani su za prirodu i to najčešće za karakteristične biljke samog mjesta, kao što su oleandar (Oleander) i sveprisutna maslina: Olive Tree „drvo masline“, Olea (botanički naziv *Olea europaea*), i O'live Residence. U dva se naziva spominju sunce i zvijezde (Sun Resort Nikolina i Boutique Apartments Ad Astra) što može predstavljati težnju za nečim višim, boljim, prestižnijim. Naziv personalizirane rezidencije Boutique Residence Cosmopolis ističe internacionalan grad naseljen različitim ljudima što za posljedicu ima spoj različitih kultura. Može se zaključiti da odabrani *cosmopolis* u nazivu poručuje otvorenost vlasnika prema posjetiteljima diljem svijeta.

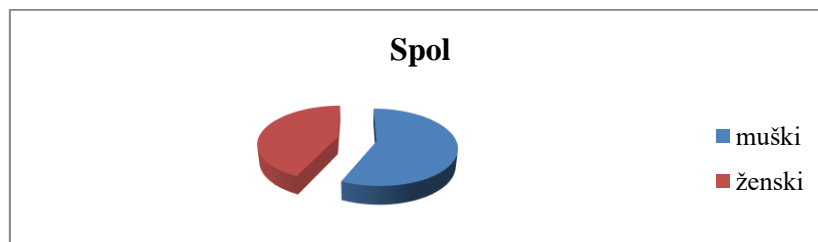
5. STAVOVI VLASNIKA OBJEKATA O ULOZI NAZIVA UGOSTITELJSKOG OBJEKTA

U ovom poglavlju predstavljaju se rezultati anketnog upitnika.

5.1. Kategorizacija ispitanika po spolu

U ispunjavanju anketnog upitnika sudjelovalo je 37 ispitanika, vlasnika ugostiteljskih objekata za smještaj i prehranu u Bibinjama. Prema prikupljenim podacima, anketi je pristupio 21 ispitanik muškog spola (57%) te 16 pripadnica ženskog spola (43%), što je niže grafički prikazano.

Grafikon 1: Kategorizacija ispitanika po spolu

5.2. Kategorizacija ispitanika po dobi

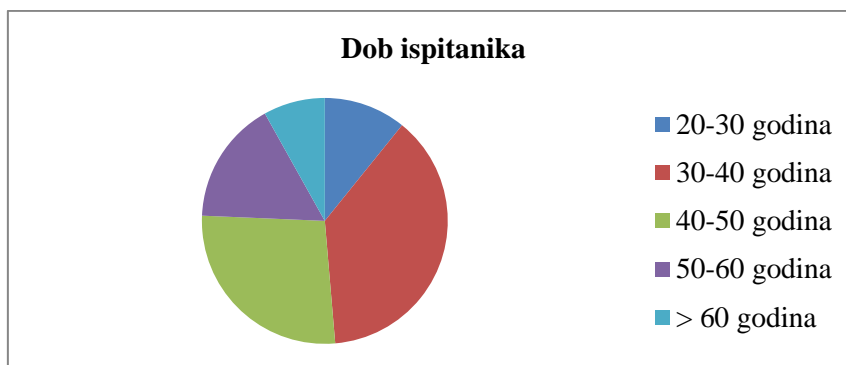
Tablično i grafikonom su prikazani podaci prosječne životne dobi ispitanika. Najveći dio čine mladi ljudi od 30 do 40 godina (38%) te od 40 do 50 godina (27%). Ispitanika od 50 do 60 godina je 16%, a onih obuhvaćenih „najmlađim“ razredom od 20 do 30 godina je 11%. Stariji od 60 godina čine 8% ukupnog broja ispitanih po dobi.

Tablica 2: Kategorizacija ispitanika po dobi

DOB	UKUPNO
20-30 godina	4
30-40 godina	14
40-50 godina	10

50-60 godina	6
> 60 godina	3

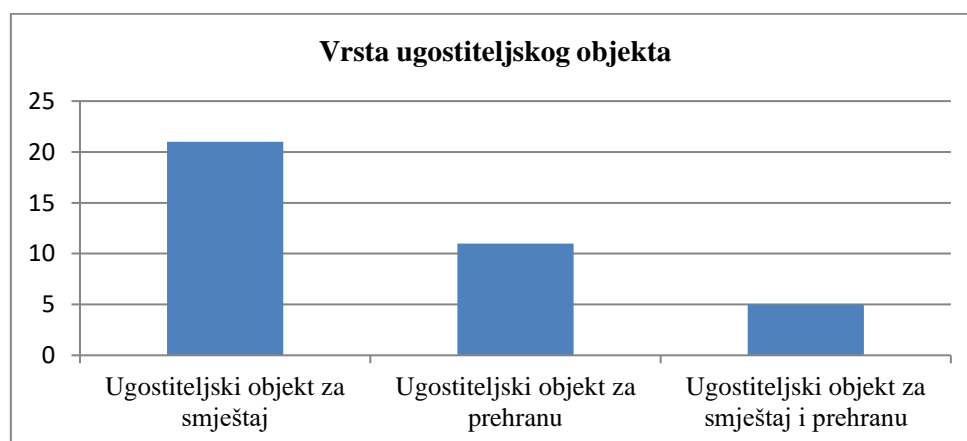
Grafikon 2: Kategorizacija ispitanika po dobi

5.3. Posjedovanje ugostiteljskog objekta prema Pravilniku o klasifikaciji, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata

S obzirom da su ugostiteljski objekti klasificirani u dvije skupine, ispitanici su morali odabrati koju vrstu ugostiteljskog objekta posjeduju; za smještaj, prehranu ili oboje.

Grafikon 3: Vrsta ugostiteljskog objekta koju ispitanik posjeduje

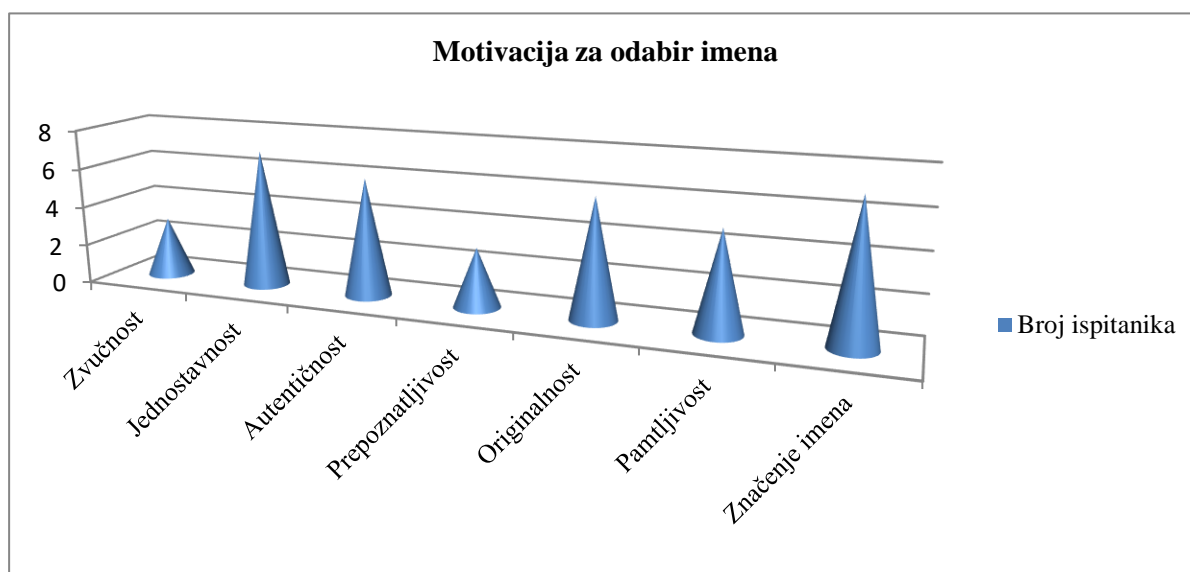

Iz prikupljenih rezultata vidljivo je da je anketirano više vlasnika ugostiteljskih objekata za smještaj (21) nego onih za prehranu (11), dok pet vlasnika posjeduje i jednu i drugu vrstu ugostiteljskog objekta.

5.4. Motivacija kod odabira imena ugostiteljskog objekta

Vlasnicima ugostiteljskih objekata u anketnom upitniku je bilo ponuđeno nekoliko pojmova koji se odnose na to što ih je motiviralo da odaberu ime za svoj objekt. Iz rezultata obrađenih podataka proizlazi da je ispitanicima bilo najvažnije značenje imena (7) te njegova jednostavnost (7), zatim autentičnost (6) i originalnost (6). Pet ispitanika odabralo je pamtljivost kao glavnu motivaciju, a njih troje odlučilo se za zvučnost.

Grafikon 4: Glavna motivacija kod odabira imena ugostiteljskog objekta

Odgovori ispitanika o važnosti pojedine kategorije pri izboru imena ugostiteljskog objekta prikazani su u tablici. Najviše ispitanika istaknulo je važnost zvučnosti, pamtljivosti te značenja imena. Zanimljivo je da se tu posebno naglasila zvučnost iako je samo nekolicini bila primarna motivacija kod odabira naziva objekta. Ono što se kod najvećeg broja ispitanika pokazalo kao irelevantno pri odabiru imena su jednostavnost i autentičnost.

Tablica 3: Relevantnost stavki za odabir imena objekta

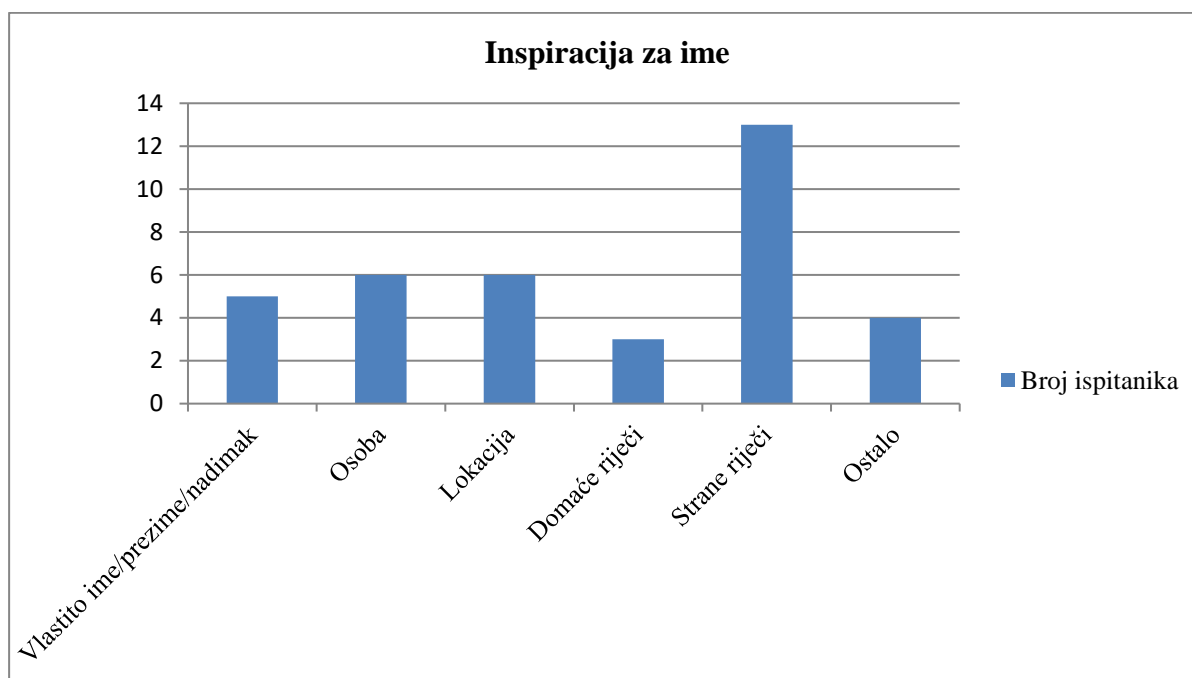
KATEGORIJA	Uopće nije bitno	Uglavnom nije bitno	Svejedno	Uglavnom je bitno	U potpunosti je bitno
Zvučnost	2	2	3	9	21
Jednostavnost	8	3	1	9	16
Autentičnost	6	4	9	10	8
Prepoznatljivost	0	7	8	7	15
Originalnost	2	5	8	6	16
Pamtljivost	0	0	9	10	18
Značenje imena	2	4	3	6	22

Ispitanicima su ponuđeni tradicionalnost i internacionalnost kao dva suprotna pojma, te su morali odabrati koji je imao više utjecaja na odluku o izboru imena za njihov ugostiteljski objekt. Utjecaj tradicije, autohtone kulture i običaja odabralo je 16 ispitanika, dok je 21 ispitanik naveo kako su internacionalni, globalni trendovi više utjecali na odluku o izboru imena.

5.5. Inspiracija za ime ugostiteljskog objekta

Ispitanicima je na pitanje tko odnosno što ih je inspiriralo za ime njihovog ugostiteljskog objekta ponuđeno nekoliko odgovora. Po vlastitom imenu, prezimenu ili nadimku svoj je objekt nazvalo pet ispitanika, dok je po nekoj osobi (npr. roditelju, djetetu, prijatelju) to učinilo šest ispitanika. Lokacija na kojoj se objekt nalazi bila je inspiracija za šest ispitanika, dok su domaće riječi utjecale na naziv objekata tri ispitanika. Ono što je najviše inspiriralo vlasnike ugostiteljskih objekata za odabir imena su strane riječi, a taj je odgovor dalo trinaest ispitanika. Njih četvero je od ponuđenih odgovora zaokružilo „ostalo“, a kao svoju inspiraciju naveli su inicijale djece, inicijale svih članova obitelji, početne slogove imena članova obitelji te rock band.

Grafikon 5: Inspiracija za ime ugostiteljskog objekta

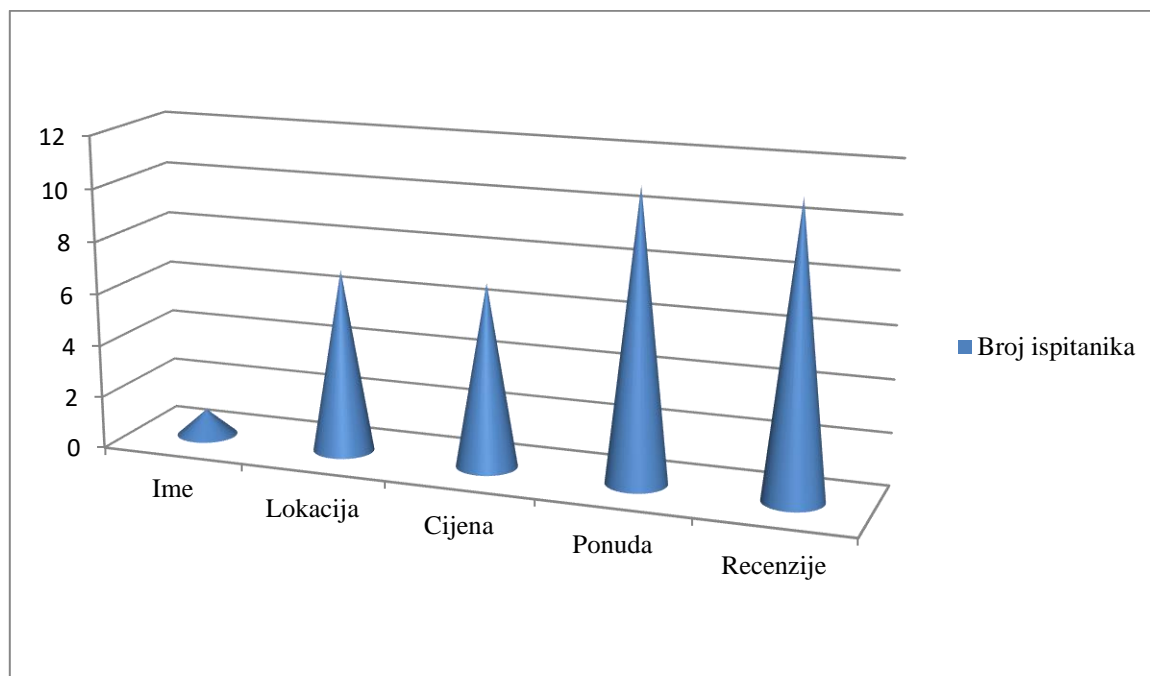

5.6. Relevantnost imena za dolazak gosta te ostalih čimbenika presudnih za posjet

Ispitanike je upitano i koliko je ime ugostiteljskog objekta relevantno za dolazak gosta te su na skali od 1 (nije relevantno) do 5 (relevantno je) trebali zaokružiti broj koji najbolje označuje njihovo mišljenje. Odgovarajući na ovo pitanje 17 ispitanika zaokružilo je brojeve 4 i 5, što nam pokazuje da smatraju kako je ime relevantno za dolazak gosta, njih 11 zaokružilo je broj 3, dakle ime i jest i nije relevantno, dok 9 ispitanika misli kako ime nije relevantno da bi gost posjetio određeni ugostiteljski objekt.

Posljednjim pitanjem anketnog upitnika ispitanike je upitano što je njima kada su u ulozi gosta presudno za odabir i sam posjet nekom ugostiteljskom objektu. Iz obrađenih podataka vidljivo je da odluku o posjetu donose na temelju ponude objekta (11 ispitanika) te recenzija (11 ispitanika). Za sedam ispitanika presudna je cijena, a za isto toliko lokacija objekta. Samo jedan ispitanik naveo je ime kao ono na temelju čega se odluči za posjet nekom objektu.

Grafikon 6: Presudni čimbenici za odabir i posjet objektu

Zaključno, iako smatraju da je ime ugostiteljskog objekta važno za dolazak gosta, gotovo nitko od ispitanika ne bi posjetio neki objekt isključivo zbog imena. Većini je najvažnije kako se netko ranije proveo u tom objektu, dakle recenzije na Internetu ili preporuke prijatelja, te ono što objekt nudi.

6. ZAKLJUČAK

S obzirom da je Bibinje mjesto koje oduvijek njeguje tradiciju, bilo je za očekivati da će u jezičnom krajoliku prevladavati tradicionalni nazivi. No, provedenim istraživanjima ta se pretpostavka pokazala točnom samo u jednom dijelu i to kod naziva ugostiteljskih objekata za prehranu, prvenstveno kod naziva restorana. Domaći i strani posjetitelji cijene autohtonu domaću ponudu bibinjskih restorana, a njihovi nazivi pridonose dalmatinskom ugođaju malog ribarskog mjesta, odražavaju kulturni identitet i čuvaju tradiciju. Ugostiteljski objekti Ribar Jere, Konoba u Ribara svojim nazivima posjetiteljima prenose poseban, domaći ugođaj, što ne bi bio slučaj da se zove npr. „Fisherman“, jer u restoranu takvog internacionalnog naziva možete jesti bilo gdje u svijetu.

Analizirajući sveukupne rezultate, u 125 naziva smještajnih i ugostiteljskih objekata za prehranu, vidljiva je značajna prisutnost osobnih imena. Osim toga, uočen je trend priklanjanja globalizmu. Engleski jezik je najčešći jezik sporazumijevanja stranih gostiju s lokalnim iznajmljivačima, nazivi na engleskom jeziku uz hrvatski su navedeni i na menijima restorana i caffe bar-ova, te na pravilima kućnog reda kod privatnih iznajmljivača. Zbog toga se većina anketiranih ispitanika za svoj objekt odlučila za internacionalni naziv, čime se već od naziva objekta želi ostvariti lakša komunikacija sa stranim posjetiteljima.

U nazivima ugostiteljskih objekata u Bibinjama prisutni su i romanizmi zbog povijesnih i kulturnih kontakata s istočnom obalom Jadrana. Romanizmi su zastupljeni u bibinjskim toponimima. Čak nekoliko caffe bar-ova nosi nazive koji sadrže termin punta ili varijacije istoga. No, bez obzira na povijest, talijanski jezik ima i svoju simboličku vrijednost. Čest je u gastronomiji, posebno u jelovnicima zbog globalno popularne talijanske kuhinje. S obzirom da nazivi većine napitaka s kavom potječu iz talijanskog jezika, može ga se pronaći i na menijima caffe bar-ova.

Provedenim anketnim istraživanjem utvrdilo se kako ime nije presudno za posjet nekom objektu, većini anketiranih je relevantno kakva je ponuda objekta te prijašnje recenzije. Iako su inspiraciju za naziv svog objekta pronašli u stranim riječima, glavna motivacija im je bila značenje i originalnost imena.

Nazivi ugostiteljskih objekata za prehranu i smještaj u Bibinjama kao dio jezičnog krajolika stvaraju sliku o turističkoj ponudi tog mjesta. Ulaskom u stari dio sela čitajući nazive

restorana sve odiše tradicijom i autohtonošću, dok se promatrajući novoizgrađene luksuzne vile ističu nazivi na engleskom jeziku. Kako je svake godine u ponudi sve više novih smještajnih objekata, pretežno moderne arhitekture, vlasnici i s nazivima idu u korak s tim. Tradicija se čuva još samo u Starom selu, poluotočiću iz kojeg se razvilo cijelo Bibinje.

Iz rezultata analiza vidljivo je da su među nazivima ugostiteljskih objekata za smještaj u Bibinjama najzastupljeniji nazivi na engleskom jeziku, iz čega se može zaključiti da su ciljana publika pretežno stranci. Engleski jezik je postao univerzalni jezik sporazumijevanja, a nazivi na engleskom jeziku imaju za cilj lakšu komunikaciju sa stranim gostima. Vlasnici objekata za prehranu te privatni iznajmljivači prate trendove te su nazive svojih objekata prilagodili trenutnoj situaciji. Koriste nazive na engleskom jeziku kako bi se mogli obratiti većem broju konzumenata.

SAŽETAK

Tema ovog rada su nazivi ugostiteljskih objekata u Bibinjama, zastupljenost stranih jezika u njima i njihovo značenje. Građa je prikupljena popisivanjem i fotografiranjem naziva ugostiteljskih objekata u Bibinjama od studenog 2023. do veljače 2024. godine. Predstavljajući i opisujući nazive ugostiteljskih objekata, ovaj rad daje osvrt na kulturni identitet samog mjesta. Kao dio jezičnog krajolika, nazivi ugostiteljskih objekata su istaknuti i vidljivi te su odraz onoga što stanovnici mjesta Bibinje njeguju desetljećima. To se poglavito odnosi na objekte za prehranu čija motivacija za naziv potječe iz bibinjske povijesti, govora ili je usko vezana za lokaciju. Kod naziva smještajnih objekata, posebno kod novogradnje, primjetna je zastupljenost engleskih termina. S obzirom da je smještajnih objekata u Bibinjama puno više od onih za prehranu, može se reći da među nazivima prevladava trend priklanjanja internacionalno razumljivim nazivima.

Ključne riječi: Bibinje, ugostiteljski objekti, strane riječi, posuđenice

SUMMARY

Names of catering and accomodation facilities in Bibinje

The topic of this paper is naming of catering facilities in Bibinje, the presence of foreign languages in them and their meaning. The material was collected by listing and photographing the names of catering facilities from November 2023 to February 2024. Presenting and describing the names of catering facilities, this paper gives an overview of the cultural identity of the place itself. As part of the linguistic landscape, the names of catering facilities are prominent and visible and reflect what the residents of Bibinje have cherished for decades. This mainly applies to food establishments whose motivation for the name comes from Bibinje history, speech or is closely related to the location. The names of accommodation facilities, especially new buildings, reflect new trends and presence of English terms. Given that there are much more accommodation facilities in Bibinje than those for food, it can be said that the prevailing trend among the names is towards internationally understandable names.

Key words: Bibinje, catering facilities, foreign words, loanwords

LITERATURA

Bralić, A., Gverić, A. (2022.) *Bibinje*, Zadar: Sveučilište u Zadru, Općina Bibinje, Ogranak Matice hrvatske u Zadru

Oštarić, A. (2022.) *Talijanski jezik u suvremenom jezičnom krajoliku Zadra*, Sponde

Šakaja, L. (2004.) *Arbor mundi u nazivima ugostiteljskih objekata*, Revija za sociologiju, Vol. 35, 2004., No. 1-2, str. 13-29

Šindija, I. (2003.) *Bibinjski korijeni*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske u Zadru

Rječnici:

Šimunić, B. (2013.) *Rječnik bibinjskoga govora*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske u Zadru
Jezikoslovac, <https://jezikoslovac.com/word/rb4z>, pristupljeno 8.2.2024.

Internetske stranice:

Državni zavod za statistiku, [Državni zavod za statistiku - Objavljeni konačni rezultati Popisa 2021. \(gov.hr\)](#), pristupljeno 8. veljače 2024.

[Visit Bibinje, apartmani, sobe, privatni smještaj - Bibinje Hrvatska \(visitbibinjetravel.com\)](#)

Događanja - Visit Bibinje, Hrvatska, <https://www.visitbibinje.com/>

[Kamp Matea - Bibinje, Dalmacija - CAMPING.HR](#)

Pravilnik o klasifikaciji, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1993_09_87_1696.html, pristupljeno 27.1.2024.

Svahili. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024., <https://www.enciklopedija.hr/clanak/svahili>, pristupljeno 27.1.2024.

POPIS TABLICA

Tablica	Stranica
1. Smještajni objekti u Bibinjama	14
2. Kategorizacija ispitanika po dobi	23
3. Relevantnost stavki za odabir imena objekta	26

POPIS ILUSTRACIJA

Popis grafikona	Stranica
1. Kategorizacija ispitanika po spolu	23
2. Kategorizacija ispitanika po dobi	24
3. Vrsta ugostiteljskog objekta koju ispitanik posjeduje	24
4. Glavna motivacija kod odabira imena ugostiteljskog objekta	25
5. Inspiracija za ime ugostiteljskog objekta	27
6. Presudni čimbenici za odabir i posjet objektu	28

Popis slika

1. Naziv ulice Jamine	10
2. Naziv ulice Među vrtlin	11
3. Mural poginulom bibinjskom branitelju	11
4. Naziv smještajnog objekta Dalmatia Infinity	15
5. Naziv restorana Berekin	16
6. Naziv restorana Konoba u Ribara	18
7. Naziv caffe bar-a Puntica	18
8. Naziv restorana Domestico di Jaz	19
9. Naziv restorana Pumpurela	20
10. Naziv restorana Torkul	21

POPIS KRATICA

eng. – engleski

španj. – španjolski

tal. – talijanski

Bibliografska kratica:

RBG Šimunić, B. (2013.) *Rječnik bibinjskoga govora*, Zadar: Ogranak Matice hrvatske u Zadru

PRILOZI

1. ABECEDNI POPIS NAZIVA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

1. AB – Apartmani Brigitte
2. Amfora
3. Angela
4. Andrija
5. Anđelka
6. Anita
7. Anka Maruna
8. Antica Matijaščić
9. Apartments Sun Resort Nikolina
10. Azzuro
11. Bepo
12. Berekin
13. Bernardica Vince
14. Bibano
15. Bibi
16. Bibinje
17. Boutique Apartments Ad Astra
18. Boutique Residence Cosmopolis
19. Branko
20. Centar
21. Christine
22. Cvita
23. Dado
24. Dalmatia Infinity
25. Dani
26. Dido
27. Dika
28. Divna
29. Domestico di Jaz
30. Dona
31. Dora
32. El Amigo
33. Ela
34. Emi
35. Estella
36. Evelin
37. Floyd
38. Fortuna
39. FourM
40. Fresca
41. Goran
42. Gordana
43. G&M
44. Hakuna Matata
45. Harbor
46. Ivan
47. Ivana
48. Jiran
49. Jurčić
50. Kardum
51. Karla
52. Karmen Fox-Ivnik
53. Katica
54. Klara
55. Kogo
56. Komar
57. Konoba u Ribara
58. Kosalec
59. Kraj Punte
60. Krivini dvori
61. Lavanda
62. La Perla
63. Leona
64. Lomaro
65. Lucija i Lara
66. Luxury Apartments Sikirić
67. Luxury Home Polo
68. L&V
69. Marija
70. Marijana
71. Marija Dadić
72. Mari-Lea
73. Maslinovi dvori
74. Mate
75. Matea
76. Matić
77. Matini dvori
78. Milka

79. Milo	103. Sagunica
80. Mira	104. Samardžija
81. Mirjana	105. Sara
82. Misel	106. Sea Dream
83. Modern Apartment Kristina	107. Sela Vrata
84. Moli	108. Skočić
85. Monika	109. Skyfall
86. Nada	110. Sofia
87. Neja	111. Sunset
88. Nika	112. Sunshine
89. Nika i Karla	113. Sun and Salt Apartments
90. Niko	114. Šime
91. Noa's Garden	115. Šindija
92. Olea	116. Taline
93. Oleander	117. Tia
94. Olive Tree	118. Tindorf
95. O'live Residence – designer suits	119. Tomislav
96. Patrik	120. Torkul
97. Pumpurela	121. Vajda
98. Puntarožica	122. Veseli
99. Puntica	123. Vito
100. Puzek	124. Zvonimir
101. Ribar Jere	125. Zvonko
102. Roko	

ANKETNI UPITNIK

Ovim kratkim anketnim upitnikom ispitat će se vlasnici ugostiteljskih objekata u Bibinjama o imenima njihovih objekata za smještaj i prehranu. Anketa je anonimna, a provodi ju studentica s Odjela za turizam i komunikacijske znanosti za potrebe pisanja završnog rada.

1. Spol:

- a) muški
- b) ženski

2. Dob:

- a) 20-30 godina
- b) 30-40 godina
- c) 40-50 godina
- d) 50-60 godina
- e) > 60 godina

3. Posjedujete ugostiteljski objekt za:

- a) smještaj
- b) prehranu
- c) smještaj i prehranu

4. Koja Vam je bila glavna motivacija kod odabira imena ugostiteljskog objekta? *(Zaokružite samo jedan odgovor)*

- a) zvučnost
- b) jednostavnost
- c) autentičnost
- d) prepoznatljivost
- e) originalnost
- f) pamtljivost
- g) značenje imena
- h) ostalo (*navesti*): _____

Na sljedeće pitanje odgovorite zaokruživanjem broja koji najbolje opisuje Vaše mišljenje o važnosti pojedine kategorije za ime objekta. Brojevi predstavljaju tvrdnje:

- 1 - uopće nije bitno za ime ugostiteljskog objekta
- 2 - uglavnom nije bitno za ime ugostiteljskog objekta
- 3 - svejedno je za ime ugostiteljskog objekta
- 4 - uglavnom je bitno za ime ugostiteljskog objekta
- 5 – u potpunosti je bitno za ime ugostiteljskog objekta

5. Koliko je svaka od navedenih stavki bitna za ime ugostiteljskog objekta?

Zvučnost	1	2	3	4	5
Jednostavnost	1	2	3	4	5
Autentičnost	1	2	3	4	5
Prepoznatljivost	1	2	3	4	5
Originalnost	1	2	3	4	5
Pamtljivost	1	2	3	4	5
Značenje imena	1	2	3	4	5

6. Što je od navedenog imalo više utjecaja na odluku o izboru imena za Vaš ugostiteljski objekt?

- a) tradicionalnost
- b) internacionalnost

7. Tko/što Vas je inspiriralo za ime Vašeg ugostiteljskog objekta?

- a) vlastito ime/prezime/nadimak
- b) osoba
- c) lokacija
- d) domaće riječi
- e) strane riječi
- f) ostalo (*navesti*): _____

8. Koliko je, po Vama, ime ugostiteljskog objekta relevantno za dolazak gosta? (*Zaokružiti*)

Nije relevantno 1 2 3 4 5 Relevantno je

9. Što je Vama kao gostu presudno za odabir i posjet nekom ugostiteljskom objektu?

- a) ime
- b) lokacija
- c) cijena
- d) ponuda
- e) recenzije

HVALA NA SUDJELOVANJU!

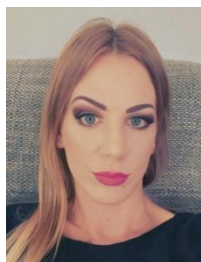
ŽIVOTOPIS

Curriculum vitae

OSOBNJE INFORMACIJE

MONIKA BULAT

📍 PUT ŠKRBOTE 5, 23205 BIBINJE

☎ +385 91 567 23 26

✉ monika.sikiric@hotmail.com

Spol Ž | Datum rođenja 23/02/1991 | Državljanstvo HRVATSKO

RADNO ISKUSTVO

(13/01/2020-)

TAXI VOZAČ

BULE, OBRT ZA TAKSI PRIJEVOZ, BANJEVCI 221, 23 422 STANKOVCI
USLUGE PRIJEVOZA PUTNIKA

OBRAZOVANJE I OSPOBLJAVANJE

2005-2009

OPĆA GIMNAZIJA VLADIMIRA NAZORA ZADAR

▪ SSS

OSOBNJE VJEŠTINE

Materinski jezik HRVATSKI

Ostali jezici

ENGLESKI

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
ENGLESKI	B2	C1	B2	B2	C1

Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.

TALIJANSKI

A1

A2

A1

A1

A2

Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.

Stupnjevi: A1/2: Početnik - B1/2: Samostalni korisnik - C1/2 Iskusni korisnik
Zajednički europski referentni okvir za jezike

Komunikacijske vještine	▪ ODLIČNE KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE STEČENE U RADU SA KLIJENTIMA
Organizacijske / rukovoditeljske vještine	UPRAVLJANJE S TIMOM VOZAČA
Poslovne vještine	PREGOVARANJE S NOVIM I POSTOJEĆIM POSLOVNIM PARTNERIMA ▪ RAČUNOVODSVO I FINACIJE UNUTAR OBRTA
Računalne vještine	▪ dobro vladanje alatima Microsoft Office™
Vozačka dozvola	▪ B

Lektor

Roko Hrašćanec, prof. hrvatskog jezika i književnosti